

KÍVÜL-BELÜL

Pálcsa Anna Laura

Intézmény: Magyar Képzőművészeti Egyetem

Szak, évfolyam: Festőművész, II. Évfolyam

Témavezető: Fischer Judit adjunktus

Térbeli művészet, szobrászat

„5Mert mikor Macedóniába jöttünk, sem volt semmi nyugodalma a mi testünknek, sőt mindenképen nyomorogtunk; kívül harcz, belől félelem.6 De az Isten, a megalázottak vigasztalója, minket is megvigasztalt Titus megjöttével.” (2Kor, 7,5-6)¹

Indíttatás

Születésem óta vagyok a Szentgotthárdi Református Egyházközség tagja. Egészen kicsi korom óta van közösségem, emlékeim a gyülekezettel és annak tagjaival. A témát amivel most foglalkozok, a saját személyes szorongásaim, álmatlanságom és ezeknek a megoldása motiválta. Sokszor azzal szembesültem, másnak akarom magamat mutatni, mint aki vagyok. Nem szerettem negatív dolgokról beszélni, mindig csak a pozitív dolgokat hívtam előtérbe, mert azt gondoltam, mást nem szabad. Megtapasztalhattam, hogy igenis szabad a problémáinkról, nehézségeinkről megnyílni, hiszen mások is körülöttünk küzdhetnek hasonló helyzetekkel. A sebezhetőség tesz minket emberivé, hibázunk, vannak harcaink, félelmeink. Az álmatlanság és a szorongás manapság olyan dilemmák, amik széles körben előfordulnak. Éjjel indokolatlanul sokáig ébren maradni, a hétköznapijainkra teszi rá a bélyegét. A művészetten keresztül mutatom be, hogy milyen nehézségek értek, és Isten hogyan adott megoldást az életemben.

A cím, arra utal, hogy Isten, kívül és belül is ismer minket. A fenti Pál apostoltól való idézet is, a kívül és belül történő küzdelmekről ír. Amit itt mégis kiemelnék, az a következő mondat: De Isten. Előbbiekben taglalt problémáimra ez a válasz. Horváth Géza, pasaréti református lelkész igehirdetésében² mondja, hogy a bátorság nem ellentéte a félelemnek. Sokunkban megvan a gondolat, hogy a bátor ember nem félhet. Itt lesz ez hit kérdés, mert aki hisz, akkor is ezt teszi, amikor fél. Ez nem ideiglenes problémamegoldás, ahogy Cseri Kálmán mondta igehirdetésében³ „(...) Isten nem foltozó, hanem teremtő.” Megújít, átalakít. Ezt is jelenti, ahogy a magában „összekuporodott” embert végül megváltoztatja.

Az alkotás folyamata

Festőként érdekes volt megtapasztalni, hogyan is hat egy forma, egy figura egy másik síkon. Azért is választottam a domborszerű megoldást, mivel így tudtam a fényt olyan módon felhasználni, amit csak térben lehetséges megvalósítani. Gyurmából formáltam egy néhány

¹ Biblia, Pál apostol korinthusbeliekhez írt levele, 7. fejezet, 5-6-ig tartó verse, Károli Gáspár revideált fordítása <https://szentiras.hu/KG/2Kor7>

² Horváth Géza: „Kívül harc, bennem félelem” Pasaréti Prédikációk, Pasarét, 2020. június. 7 (vasárnap) <https://www.refpasaret.hu/pasaret/pred.php?id=4993>

³ Cseri Kálmán: „Reform vagy Reformáció” prédikáció, <https://cserikalman.hu/predikacio/51207149> 2011. október 31.

centiméteres figurát, ami összehúzódva fekszik egy alapon. Hozzáillesztettem a fal síkjához, kidomborodva képzeltem el. Elkezdtem készíteni az alváspozíciókat, amikből később a papírok modelljéig jutottam. A papírokat teljesen gyúrttól a kisimultig képzeltem el, ezzel bemutatva a folyamatot, hogy a szorongás feloldódik. Készítettem ezekből egy sorozatot, egymás mellé helyezve őket. A kiindulás ez volt, de más irányba indultam el. A későbbi fázisokban levegőn száradó gyurmát használtam, mivel az hamar megszilárdul. Először a figuratív ábrázolásmódot folytattam, de kiderült, hogy jobban illik ehhez a narratívához egy szimbolikus megoldás. Az emberi alak másodlagos, a papír érzetének a megvalósítása lett az elsődleges cél. Modellezni kezdtem körül belül 10x9 cm téglalap alapon fekvő gyurma figurákat, amikről a lenyomatot készítettem. A szilárd figuratív formára papírt nyomtam, ami felvette az alatta lévő nyomat alakját. Elsőre ezt akartam megmintázni, de nehézségeim akadtak. Alumínium fóliával is vettem nyomatot, hiszen nagyon könnyen körbe foglalta, megtördelte a befoglaló formát. Végül úgy döntöttem közvetlen a lenyomatról veszek gipszmintát, hogy azzal elérjem a kívánt hatást. Emiatt problémák merültek fel. Segítséggel, a gipszes textil vált ennek a célnak a megoldásává. Modellgipsszel öt darab, négyzet alapú öntőformát öntöttem ki, később ezek adták meg a keretet a gyúrt formáknak. A figuratív gyurmákra gipszes textilt tettem, amik száradás után felvették azok alakjait. A koncepció lényege, hogy alatta kirajzolódik a sziluett.

Úgy manipuláltam mindegyik 13,9x12 cm-es textil darabot, hogy megmutassa a metamorfózist, egészen az utolsó állapotig. A száradás után, a formákat a kerethez rögzítettem. A nehézsége az volt a folyamatnak, hogy a gipsz gyors kötése miatt rendkívül hamar kellett cselekedni. Az anyag is hatványozottan sérülékeny, ezért is volt nehéz vele dolgozni. Az installálásnál a felülről vetülő fény fontos elem, mivel az adja meg a forma térbeliségét

Referenciák

Formailag a művem Auguste Rodin szobrához, a *Torse de l'age d'airain drapé*⁴ alkotáshoz is kapcsolódik a figurát betakaró drapéria miatt. A közvetlen lenyomat, és illúziókeltés, hasonló Jovánovics György *Függönyrelief* c⁵. munkájához.

⁴ Auguste Rodin: Torse de l'age d'airain drapé <https://pop.culture.gouv.fr/notice/joconde/000SC009247>

⁵ Jovánovics György: Függönyrelief (1970) Ludwig Múzeum
<https://www.ludwigmuseum.hu/mutargy/fuggonyrelief>

Pauer Gyula pszeudo festményein is a papír hatás keltése volt a cél, mint például *PSZEUDO festmények*⁶ c. kiállításán. Ryan Garner szobrászművész *I is*⁷... szobrait mondanám referenciaként. A kislánya által épített kuckókat takaró drapériát márvány gyantával (marble resin) készíti, így az alatta lévő takart formát megtestesíti. Lucien Freund *Annabel Sleeping* c. festménye az összekuporodás, alvás alatti szorongás állapotára utalhat⁸, hasonlóképpen az én elképzeléseimhez.

Végezetül de nem utolsósorban, Maurer Dóra, *Vak letapogatás* c. fotogram sorozatát említeném, mivel a lenyomat készítése, hasonló módon és formában készült el, mint ahogyan azt én is készítettem.⁹

⁶ Pauer Gyula (1941-2012): *PSZEUDO festmények*, acb Galéria 2021. szept. 17. – okt. 29. https://acbgaleria.hu/exhibitions/pszeudo_festmenyek

⁷ Ryan Garner: *I is...* (XII) 2015, Esther Schipper (galéria, galerista) *The Human Factor: The Figure in Contemporary Sculpture*, publikálva 2014. június 23 (magazin) <https://www.estherschipper.com/artists/30-ryan-gander/works/11244/> https://issuu.com/hayward_publishing/docs/human_factor_pdf_for_issuu

⁸ Lucien Freund: *Annabel Sleeping*, 1987-1988, olaj, vászon <https://www.wikiart.org/en/lucien-freud/annabel-sleeping-1988>

⁹ A fotogramról – Maurer Dóra *Vak letapogatás* című sorozata kapcsán. Balkon, 2018. 1., Eperjesi Ágnes <http://www.eperjesi.hu/texts/a-fotogramrol-maurer-dora-vak-letapogatas-cimu-sorozata-kapcsan-balkon-2018-1?id=146> https://epa.oszk.hu/03000/03057/00101/pdf/EPA03057_balkon-2018-1_016-023.pdf